

Inhoud

	Pagina
Woord vooraf	7
1. Het eerste teken. De bruiloft in Kana	9
<i>Johannes 2:1-12</i>	
2. Het tweede teken. De zoon van de hoveling genezen	18
<i>Johannes 4:43-54</i>	
3. Het derde teken. De genezing in Bethesda	26
<i>Johannes 5:1-18</i>	
4. Het vierde teken. De wonderlijke spijziging	34
<i>Johannes 6:1-15</i>	
5. Jezus' onderwijs naar aanleiding van het vierde teken.....	43
<i>Johannes 6:22-59</i>	
6. Het vijfde teken. Jezus wandelt over het water	51
<i>Johannes 6:16-21</i>	
7. Het zesde teken. De blindgeborene genezen	59
<i>Johannes 9:1-41</i>	
8. Het zevende teken. De opwekking van Lazarus	68
<i>Johannes 11:1-46</i>	

Woord vooraf

God heeft zijn volk opgezocht. Die God, die de HEERE heet, de God van het verbond, Hij heeft Israël uitgekozen uit alle volken. Hij heeft het met grote tekenen en wonderen bevrijd uit Egypte. Dat alles was voor de mensen in Israël in de tijd van het Nieuwe Testament het verre verleden. Maar het was wel een bekend en geliefd verleden. Dat de Heere, de God van het verleden, er ook nu nog was, dat geloofden de Joden vast. Hij zou Israël zeker bevrijden van de Romeinen. En nu is daar Jezus. Hij heeft een heel andere boodschap. Inderdaad, de Heere, de God van het verbond is nog steeds dezelfde. En, ja, Hij komt zijn volk opnieuw bevrijden. Maar Hij bevrijdt het niet van de Romeinen. Hij heeft nu zijn eigen Zoon gezonden. Het Woord is mens geworden. Hij is het ware Paaslam, dat de zonde van de wereld, de zonde van Gods eigen volk wegneemt. Als je in Hem gelooft, word je door Hem gered. Bevrijd van zonde en schuld. Die redding is de vervulling van de bevrijding uit Egypte. Maar je kunt zien dat het nog steeds dezelfde God is die Israël komt bevrijden. Ze zijn er weer: de tekenen en wonderen. Jezus doet ze. Jezus bevrijdt met *zijn* sterke hand, met zijn opgeheven arm. Hij is Gods eigen Zoon.

De Here Jezus heeft heel veel wonderen gedaan toen Hij op aarde was. Hij gaf aan blinden het gezicht en aan doven hun gehoor terug. Heel veel zieken genas Hij. Van al die wonderen heeft de evangelist Johannes er *zeven* uitgezocht. Zeven is een getal dat bij God hoort. Hij, de Schepper, rustte op de zevende dag en heiligde die. Hij stelde de sabbat in en een sabbatsjaar. Ook in het laatste bijbelboek, Openbaring, dat eveneens door Johannes is geschreven, speelt het getal zeven een grote rol. De zeven tekenen waarover Johannes vertelt laten heel duidelijk zien wie de Here Jezus is. Elk teken wijst naar Hemzelf. Hij is het Woord dat mens geworden is. Hij is de eniggeboren Zoon van God. En Hij is het Paaslam geworden om de schuld van Gods volk te verzoenen. Een teken wijst tevens vooruit: er komt nog meer. Het grootste teken, het teken van Jona de profeet, de opstanding van Jezus, neemt Johannes niet in zijn zevental op. Het vormt een categorie apart. Daar wezen de zeven tekenen naar vooruit en naar alles wat met Jezus' opstanding meekomt: de opstanding van de zijnen en het eeuwige leven tot Gods lof.

1. Het eerste teken. De bruiloft in Kana

Johannes 2:1-12

Volgens het evangelie van Lukas was de Here Jezus ongeveer 30 jaar oud toen Hij zijn werk begon. Het grootste deel van die dertig jaar heeft Hij onopvallend geleefd in het dorpje Nazareth. Maar nú gaat zijn werk beginnen. Daarvoor is Hij naar Johannes de Doper gegaan. Bij zijn doop in de Jordaan is de heilige Geest op Hem gekomen in de gedaante van een duif. Nu kan Hij zijn werk beginnen. Alles is er klaar voor. Daarom neemt Hij van Johannes zijn eerste leerlingen mee. Zij moeten *getuigen* zijn van heel het werk dat Hij op aarde gaat doen. Zij moeten alles zien. Want ze moeten het aan alle mensen kunnen vertellen. Dan kunnen ook die in Jezus geloven.

Zo, vergezeld van zijn eerste discipelen, komt Jezus op de bruiloft in Kana. Die leerlingen zullen wel vreemd hebben opgekeken toen Jezus met hen naar Kana ging. Had de Here niet beter bij de Jordaan bij Johannes de Doper kunnen blijven? Daar immers kwamen de mensen uit heel Israël bijeen. Die mensen werden bovendien door Johannes voorbereid op de openbaring van de Christus: 'Na mij komt een Man Die voor Mij geworden is, want Hij was er eerder dan ik.' (Johannes 1:30)

Als de Here nu naar Jeruzalem was gegaan ... Dat lag ook voor de hand. In Jeruzalem klopt het hart van het Joodse volk. Het tempelplein is altijd vol mensen. Daar verwachtten de Joden de Messias.

Maar Jezus gaat naar het kleine stadje Kana. Kana in Galilea. Daar trokken de meeste Joden hun neus voor op: 'Galilea van de heidenen' noemden ze het. Volgens de Joodse leiders woonden daar maar halve Joden.

Wat zoekt de Here in Kana? Dat vertelt het Evangelie precies: 'Jezus was ook voor de bruiloft uitgenodigd, en *Zijn discipelen*.' Aan het einde van deze geschiedenis komt het Evangelie daar op terug: 'en *Zijn discipelen* geloofden in Hem.' Het is Jezus om zijn leerlingen begonnen. Hij staat met hen aan het begin van een lange weg. En het wordt een moeilijke weg: door lijden en kruis heen. Wat zal het voor de leerlingen moeilijk worden om Hem te blijven volgen. Er zullen ogenblikken komen waarop ze zich angstig afvragen: is Hij het wel? Is dit de weg van de Verlosser? Daarom geeft de Here Jezus hun aan het begin van die weg dadelijk een teken dat zijn heerlijkheid duidelijk maakt. Zodat ze het altijd zullen weten en het ook ons kunnen vertellen: Ja zeker, hoe Jezus ons ook leidt, Hij is werkelijk de Zoon van God, onze Verlosser.

Verwerking

1. De Here leidt je soms langs onverwachte wegen. Hoe heb je dat zelf ervaren?

Je kent deze geschiedenis al zo lang dat je het misschien heel gewoon vindt: de bruiloft in Kana. Maar denk je nu even de leerlingen in. Zij kwamen uit de kring van Johannes de Doper. De Doper bezocht geen bruiloften. Wijn en sterke drank mocht hij niet drinken. Johannes preekte bekering en boete met gebed en vasten.

Wat zullen die voormalige leerlingen van Johannes vreemd opgekeken hebben toen hun nieuwe Leermeester hen voor alle dingen naar een *bruiloft* bracht! Moest Jezus daar nu zijn werk beginnen? Was er niets beters te doen dan een bruiloft vieren? Johannes had gepredikt dat de bijl aan de wortel van de boom ligt. De Koning zou komen met de wan in zijn hand en het kaf zou worden verbrand. (Zie Lukas 3:17) Stond er geen tempel in Jeruzalem met afvallige priesters en kooplieden, die het tempelplein tot een ordinaire markt maakten? Moest Jezus daar niet op af met de bijl, de wan en het vuur?

Jezus gaat naar een bruiloft. Later zal Hij ook naar Jeruzalem gaan om de tempel te reinigen. Dat hoort eveneens bij zijn verlossingswerk. Maar zijn leerlingen moeten kennelijk eerst dit leren: het werk van de verlossing van onze Here Jezus begint in het gewone leven van elke dag. Het huis-tuin-en-keuken-leven, waarin zo op z'n tijd een bruiloft plaatsvindt. Daar ben je een geroepen heilige. Daar leef je het verlostte leven. Dat begint dus niet pas als je over God praat, als je bidt of als je Psalmen en geestelijke liederen zingt. Nee, de Here wil dat je *gewone leven van elke dag* een door Hem verlost leven zal zijn. Dan leef je heilig en geestelijk.

Jezus is het Woord dat vlees is geworden. Een echt mens. Dat moest zo. Want heel het leven ligt onder de vloek van de zonde. Het leven in de tempelstad Jeruzalem, maar het leven in de bruiloftszaal in Kana niet minder. Juist om héél het leven van de zonde en de vloek te bevrijden is Hij in de wereld gekomen. Daarom gaat Jezus eerst naar de bruiloft in Kana.

Verwerking

2. Wat heeft Jezus' begin op een *bruiloft* te zeggen over de keuzes die kerken en christenen moeten maken tegenover de problemen van de tijd?

Over de bruid en de bruidegom weten we praktisch niets. Ze zullen wel uit de familie of vriendenkring van Maria zijn. Het zijn *geen rijke* mensen. Want halverwege het feest is de wijn op. Daar had het paar kennelijk niet genoeg van kunnen inslaan. Het feest zal wel meer dan een dag hebben geduurd. Maar zeven dagen vast niet, want dat was alleen voor de rijken weggelegd.

Ze zijn *wel vrome* Joden geweest. Want ze hebben maar liefst zes vaten met elk ongeveer honderd liter water klaarstaan voor de rituele wassingen. Die wassingen waren niet door de wet van God voorgeschreven. Maar de Farizeeën en de schriftgeleerden vonden ze erg belangrijk. Hoe kan God een mens zegenen, als die mens niet rein is voor God? Daar kun je nooit stipt genoeg in zijn.

Verwerking

3. In hoeverre spelen geboden van mensen vandaag een rol in het leven van christenen?
4. Wat heeft Jezus' omgang met het reinigingswater in Kana over die menselijke geboden te zeggen?

Maria is ook op het feest. Wat heeft Maria ernaar uitgezien dat Jezus met zijn eigenlijke werk zou beginnen! De engel Gabriël had haar beloofd dat Jezus de troon van zijn vader David zou innemen. De herders hadden haar verteld dat het engelenkoor bij zijn geboorte had gezongen van eer voor God en vrede bij mensen van Gods welbehagen. En *vrede* is veel meer dan dat er geen oorlog is. Vrede is welvaart en overvloed en geluk. Zelf had Maria door de Geest geleid gezongen van machtigen die van de troon gestoten en van nederigen die verhoogd zouden worden. Hongerige mensen zouden met goederen vervuld worden. (Lukas 1:46-55) Alle heerlijke profetieën van het Oude Testament zouden in vervulling gaan. Het paradijs zou weer opengaan. En dat alles zou komen door *haar zoon*, Jezus.

Nou, daar was nog niet veel van te zien! Integendeel! Kijk nu eens wat er op deze bruiloft gebeurt. Een bruiloft, die staat toch voor *vreugde en vrolijkheid*. Een huwelijk is nog een herinnering aan het paradijs. Een beetje paradijs op aarde. De vrolijke stem van bruidegom en bruid staat bij de profeten model voor het rijke leven dat de HEERE in zijn genade aan de zijnen wil geven. Maar de vreugde van de bruiloft in Kana dreigt te verstommen. De wijn raakt op. Dan gaat het feest straks als een nachtkars uit.

Weg paradijs!

Wordt het nu geen tijd dat Jezus opstaat om *zijn* heerlijke werk van verlossing te doen? Hij is toch de beloofde Koning, bij wie de bergen vrede dragen?!

Maria kan er niet langer op wachten. Ze spreekt haar Zoon aan: 'Ze hebben geen wijn!' Het is niet eens een *vraag*. En toch is er ongeduld in dat woord. 'Jezus, ik heb al zo lang gewacht; gaat het nu gebeuren? Laat dat zo zijn!'

In dit ongeduld van Maria krijgt als het ware heel het Oude Testament nog eenmaal een stem. Wat is er lang gewacht op de Zoon van God. Eva zei al bij de geboorte van haar oudste: 'Kain! Een man, hij zal het zijn!' Eeuwen later klonk het: 'Noach, déze zal ons vertroosten.' Jakob zegende weer eeuwen later zijn zonen: 'Juda, gij zijt het. Op uw heil wacht ik, HEERE.' En de profeten heb-ben gezocht en gezocht waarop de Geest in hen doelde, toen ze profeteerden van de Christus.

Ja, niet alleen Gods mensen, heel de *schepping* heeft met reikhalzend verlangen naar deze dag uitgezien. Wanneer wordt het eindelijk aanschouwd dat God kinderen heeft op aarde? Wanneer zal de rijke vrede eindelijk aanbreken? Heel dat verlangen van de schepping en de mensheid krijgt stem in Maria: ze hebben geen wijn!

Verwerking

5. In hoeverre kun je je verplaatsen in het 'heilige ongeduld' van Maria? Heeft dat iets te maken met de problemen van onze tijd, zoals terreur, klimaatverandering en de groeiende kloof tussen arm en rijk?

Jezus antwoordt Maria: 'Wat heb Ik met u te doen? Mijn uur is nog niet gekomen.' Dan is het niet dat heilige ongeduld, dat de Here Jezus in zijn moeder bestraft. Dan gaat het om iets anders. Jezus is zijn eigenlijke werk op aarde nu begonnen. Tot dit moment was Hij nog kind aan huis bij Maria. Maar voor zijn werk op aarde staat Hij voor 100% in dienst van zijn hemelse Vader. Het is juist de evangelist Johannes die keer op keer de woorden van de Here Jezus doorgeeft, die deze *unieke relatie met zijn Vader in de hemel* onder woorden brengen: 'De Zoon kan niets doen van zichzelf of Hij moet het de Vader zien doen.' (Johannes 5:19) 'Ik zoek niet mijn wil, maar de wil van Hem die Mij gezonden heeft.' (Johannes 5:30)

De Here Jezus *gaat* op de bruiloft in Kana zijn heerlijkheid openbaren. Maar dan moet het volledig vaststaan dat zijn heerlijkheid de heerlijkheid is van de *Gezondene van de Vader*. Hij zoekt de eer van zijn Vader. Daarom wijst Jezus Maria, beleefd maar toch heel beslist, terug. Want hier mag geen enkel misverstand over bestaan. Jezus werkt alleen en uitsluitend *in opdracht van* zijn Vader. Hij werkt alleen maar tot *eer van* zijn Vader. Het is de liefde van de *Vader*, die Hem in de wereld heeft gezonden. God zelf nam het initiatief tot de verlossing. God zelf zorgt ervoor dat het vreedrijk zal komen. En niemand komt de eer toe om ook maar iets van zijn liefderijke initiatief van de Vader te verduisteren. God doet het helemaal alleen. Op zijn tijd. Door Jezus Christus. Dan komt het ook werkelijk goed.

Verwerking

6. Bespreek de stelling: De eer van God is het belangrijkste waarom een christen zich druk moet maken.

Er staan daar zes grote stenen kruiken. Ze kunnen per stuk zo'n honderd liter water bevatten. Dat water dient voor de rituele wassingen. Want je moet je toch punctueel houden aan de voorschriften. Hoe kan God je anders zegenen met vrede en voorspoed? Er zullen in dat huishouden ook wel andere voorwerpen zijn geweest waar wijn in kon. Er waren kruiken waarmee het water van de bron naar die grote vaten werd gebracht. Er waren lege zakken van de wijn die al opgedronken was. Maar Jezus laat expres *die grote vaten* vullen die voor de wassingen bestemd waren. Zo had God het in zijn wet niet voorgeschreven. Dat was nu typisch ijver voor werken van de wet. Daar maakt Jezus een einde aan.

Ja, maar kan God dit huis en deze bruiloft dan nog wel zegenen met zijn goedheid en zijn overvloed, als de mensen zich niet aan de reinheidsvoorschriften houden? Dat kan God juist wel! Want Hij geeft zijn zegen en zijn overvloed alleen door zijn Zoon, door Jezus Christus! Alle rituele wassingen kunnen Gods vrede niet in de wereld brengen. Al zou je het vel van je lijf wassen. Dan nog niet. De Zoon van God is in deze wereld gekomen om Gods kinderen te wassen door zijn *bloed*. Hij wast de *zonde* weg. Zo maakt Hij eerst vrede met God. En dan breidt de vrede zich uit over heel het leven. En dan gaat – *vanuit die vrede met God* – álles bloeien. Bloeien als nooit tevoren. Daarom spreekt dit wonder in Kana van overvloed en rijkdom en vreugde. Een bruiloft en de vrolijkheid van wijn, dat zijn vanouds de tekenen van de vreugde in Gods koninkrijk. Zo had de HEERE het door de profeten beloofd. Jeremia profeteert over Gods toekomst van vrolijke reidans, van koren, wijn en olie. (Jeremia 31:11-14) En zo kun je het haast bij alle profeten vinden. De HEERE zou zijn volk verzadigen met het goede, met eeuwige vrede. Gods heil wordt een groot feest.

Verwerking

7. Je leven gaat bloeien als je door de Here Jezus van je zonden wordt verlost. Waaraan kun je dat merken?

Daar maakt de Here Jezus een begin mee op deze bruiloft in Kana. Een begin, een voorproefje van hoe het straks zal worden. Johannes zegt: het is een *teken*. En het teken laat aan duidelijkheid niets te wensen over. De bedienden moeten de zes vaten helemaal tot de rand vol scheppen met water. Er kan geen druppel meer bij. En dan verandert Jezus al dat water, die zeshonderd liter, in zeshonderd liter wijn. En niet in het een of andere goedkope wijntje. Zo van: ‘het moet dan maar.’ Nee, het is van eersteklaskwaliteit. En de stemming zit er gelijk goed in. ‘Dát is nog eens een wijntje!’ zegt de ceremoniemeester met een kwinkslag. ‘Jij bent ook een mooie, bruidegom, om die prachtwijn tot het laatst te bewaren. Je hebt je gedachten natuurlijk bij je bruid gehad in plaats van bij de wijn!’ Zo openbaart Jezus zijn heerlijkheid.

Verwerking

8. Zo’n duizend flessen eersteklaswijn op een bruiloft die al halverwege was. Was dat niet een beetje overdreven?
9. Wat hebben die overvloed en kwaliteit je te zeggen?

Kana was nog maar het begin. Je kunt zo verlangen naar het koninkrijk van God. Wanneer maakt de HEERE een eind aan alle ellende? Stil maar, wacht maar. Hij bewaart het beste voor het laatst. Want Jezus komt en dan wordt het teken van de bruiloft in Kana voor eeuwig vervuld. Dan barst zijn heerlijkheid los over heel de aarde. Dan komt er niet alleen een einde aan alle ellende van deze tijd. Dat is maar *negatief*, het einde van het verdriet. Maar het wordt *positief*. De vrede komt, de eindeloze vreugde, de nieuwe wijn en de bruiloft van het Lam, het eeuwige feest. Dat komt er zeker. Want Jezus Christus heeft ervoor betaald. Hij geniet zelf vandaag al van de heerlijkheid. Zijn leerlingen hebben Hem al in de heerlijkheid van zijn opstanding gezien. En Johannes vertelt het nu achteraf: die opstandingsheerlijkheid van de Here Jezus scheen als het ware al door Hem heen toen Hij de wijn maakte en vreugde schiep op de bruiloft. Straks wordt het teken vervuld. Dan straalt die heerlijkheid door niets meer ingehouden over ieder die gelooft.

Verwerking

10. Welke rol speelt de christelijke *hoop* voor je?

Als je deze geschiedenis leest, krijg je de indruk dat buiten de discipelen niet veel mensen op die bruiloft hebben gemerkt dat er een wonder was gebeurd. Jezus heeft zijn heerlijkheid geopenbaard op de bruiloft in Kana opdat zijn *discipelen* in Hem zouden *geloven*. Dat doel heeft de Here Jezus met hen bereikt: 'Zijn discipelen geloofden in Hem.' En een van die leerlingen, de apostel Johannes, heeft het allemaal opgeschreven. Ik heb het zelf gezien, zegt hij. Zo is het gebeurd. Toen wisten wij dat Jezus de Christus is, de Zoon van God. Dat was geen leerstellige conclusie: 'Als ik alles bij elkaar optel en ik breng *dit* in rekening en *dat*, ja, dan is Jezus de Zoon van God.' Nee, vanaf dat moment hebben de leerlingen zich aan Jezus *toevertrouwd*. Met heel hun hebben en houden. Ze volgden Hem. Het stond voor hen nu vast: Jezus laten we niet meer los, want Hij brengt ons de vrede van God. De verlossing van je leven vind je alleen bij Hem.

Verwerking

11. Jezus had met het teken in Kana het *geloof* van zijn discipelen op het oog. Welk doel zou Hij met deze geschiedenis vandaag hebben?

